

תערוכת צעירים, בית האמנים

הארץ / 17.2.61 / תע' קבוצתית / בית האמנים / תל-אביב

קבוצה מוזרה ביותר נאספה לתערוכת הצעירים מטעם אגודת האמנים בביתן אלחריזי. למעשה, מעבר לעובדה שכל משתתפי התערוכה הם בגדר "צעירים", דהיינו, לא עברו את גיל 30, אין כל מכנה משותף, לא מבחינת הרמה ולא מבחינת התפיסה או הביצוע, בתערוכה זו. אוסף זה הוא מגוון עד כדי כך שכמעט אין כל אפשרות לסווג את המשתתפים לזרם או לגישה. אקלקטיות זו אינה מעידה על חיפושים אינטנסיביים של צעירים צעירים, אלא ברוב המקרים על כיוון השפעות שונות.

בולטים בתערוכה זו דוד משולם, שבתהליך עקבי פיתח את גישתו כפי שבלטה בתצוגות קודמות, ועשייה ציורית וחופשית יותר. ציורו עודו ספרותי יתר על המידה ונראה שהנושא נתפס אצלו מצידו המילולי תחילה ורק אחר כך "תורגם" לצורות ציוריות. בולטת לטובה תמונתו של משולם "שלכת", בה מסתמנת דרך הרכב בין האלמנטים הספרותיים, המעסיקים אותו, והציורים הטוריים. נדמה, שאם משולם יקפיד שהצבע המעובה בציוריו יהיה יותר קל ושקוף כלפי הרקע, יצליח להימנע מהאטימות הפוגמת בציוריו.

עמנואלה, שתערוכת היחיד שלה נערכה לפני כשנה וחצי, משתמשת עדיין בצבע אטום-חומרי ובצורות "מטהרות" ומרכיבה מהם קומפוזיציות מופשטות למחצה העומדות על גבול הגראפיקה, אך אינן עוברות אותו. ציירת זו, המגיעה לפתרונות צורניים מעניינים, אינה מעזה עדיין להתמודד עם בעיות צבעוניות ומסתפקת במעברי שחור-לבן-אפור שעה שהצורה נושאת בצורה בכל המטען הנושאי ולא תמיד בצורה מספקת.

דניאלה פסל מציגה שלש תמונות שמן שהופיעו בתערוכה זה לא מכבר. דוד יסמין, בציורו "דמות", משתמש בטכניקה דומה לזו של ארדון במשטחים הצבעוניים ומשיג טקסטורה מעניינת, אך הקומפוזיציה, ובעיקר קווי המתאר העבים והחיצוניים, אינם מאפשרים לצבעוניות נאה זו לבוא לידי ביטוי מלא.

שני צעירים שונים לחלוטין זה מזה מייצגים את עליזה הבר, האחד פיגורטיבי עם נטייה מובהקת לריאליזם פיוטי והשני ציור מופשט אל-נושאי בצבעים לבנבנים, המעורר ספקות מבחינת עצם בחירתו להיות מוצג.

אביגדור פוסק מעלה שלשה צעירים, שמבחינה צורנית הם עדיין מושפעים יתר על המידה מפיקאסו, אך בלי החופש הצבעוני והביצועי של האחרון. סולם צבעיו, המוגבל לאקורד צבעוני אחד, אמנם מוסיף לאפקט הראשון של ציוריו, אך למעשה על חשבון התוכן. אילן כבירי מיוצג בדומם אורפיסטי-ויזני ויוסף גטניו מציג כמה צעירים שאמנם נעשו בהתפרצות ספונטנית, אך התפרצות זו אינה מוצדקת מכוח התוצאה.

ישעיהו גרנות מציג שני צעירים, המנסים לקבוע משמעות ע"י האסוציאציות הנובעות ישר מהצורה, אך גם האסוציאציות וגם הצורות הן פשטניות ביותר ונדושות למדי, בפרט כאשר אינן נעזרות בצבעוניות משכנעת וגרנות אינו מצליח למצוא בהן כל משמעות חדשה.

אברי אוהנה, שהציג בחודש החולף יחד עם אחרים תערוכה בתל אביב, מגיש שלשה ציורי שמן, המושפעים מאד מגישתו של מרסל יאנקו, ספרותיות מאד ונוטות לגראפיקה פתטית. יצחק סלומון מיוצג ע"י שני תדפיסים מצופים פוליאסטר שעושה אותם להראות כמעשה אמנות למוצר פלאסטי, שהוא ספק פורמאיקה ספק קרמיקה.

העפת מבט כללי על תערוכה זו, מגלה שהמיוצגים בה מעדיפים דרכים נדושות, ואם הם מנסים לחפש דרך חדשה, הרי זו אך דרך טכנית שלמעשה צריכה להיות אמצעי ולא מטרה.